

PERIODIEKE NIEUWSBRIEF VAN DE WILLEM JANSEN STICHTING WESTZAAN 2017

Willem Jansen

BULLETIN

De verdwenen brug

Het Weeshuis in Westzaan

Terug naar Elst

De Tabaksschuren van Chris Jansen

2

De verdwenen brug

Door Arjen van Ginkel

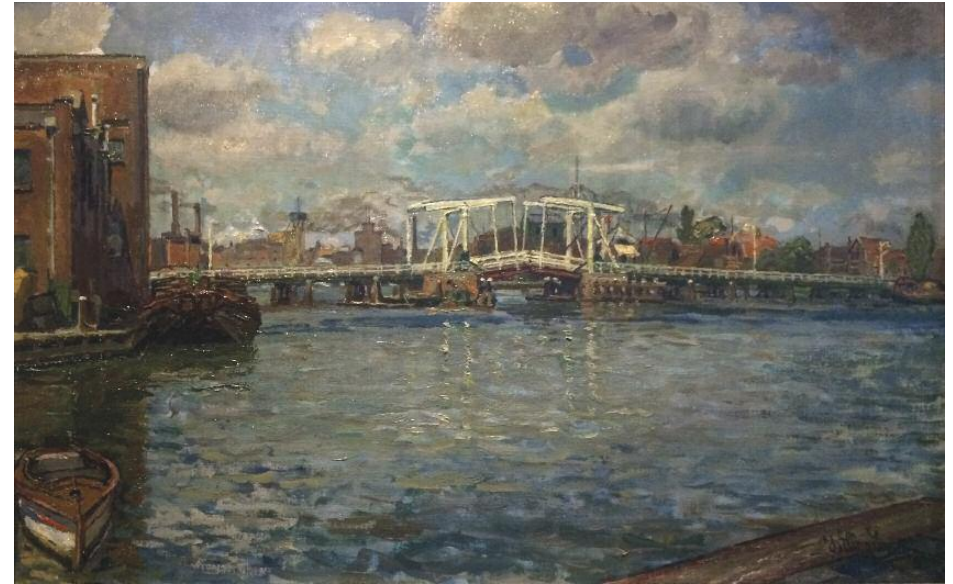
Het vrachtschip voer op de Zaan ter hoogte van de Julianabrug. Als ik doorfietste kon ik 'm bij de Oostzijde misschien nog net zien. Dat moest dan gebeuren op de plek waar de kade licht omhoogloopt en een bankje en een onbegrijpelijk fietsenrek de plaats met vrij uitzicht op de Zaan markeren. Hier zorgde vanaf 1902 de Noorderbrug voor een vaste oeververbinding tussen Koog aan de Zaan en 't Kalf, de buurt aan de rand van Zaandam.

Willem Jansen schilderde de brug in opdracht van de 'belanghebbende' industrie van Zaandam-Noord ter gelegenheid van de heropening op 6 juni 1953. Aanvankelijk moesten passerende voetgangers en fietsers tolgeld betalen aan de pachter van de brug. Daar was het nodige over te doen en het kwam herhaaldelijk aan de orde in raadsvergaderingen. Uiteindelijk werd het tolgeld afgeschaft, zoals in de jaren

zeventig ook de brug bij besluit werd afgeschaft. Een doorvaarwijdte van 14 meter was ontoereikend en een unieke verbinding voor langzaam verkeer paste niet meer in de tijd waarin de auto de inrichting van de openbare ruimte ging bepalen.

Ik kon nog net het schip zien passeren. Imponerend snel vervoerde het zijn vracht. Willem Jansen schilderde in een tijd met minder haast en met een brugwachter die naar zijn vaste passanten zwaaide. Op het schilderij vormt de brug een horizontale scheidslijn tussen de wolkenlucht en de weerspiegeling van al dat wit en blauw in het Zaanwater.

Het schilderij is een van de drie werken van Willem Jansen die te zien zijn in de vaste opstelling van het Zaan Museum. Op uitnodiging van de Vrienden van dat Museum mocht ik enkele maanden geleden een verhaal houden over Jansen

Willem Jansen, De Noorderbrug, 1953

Willem Jansen werkend aan het schilderij 'De Noorderbrug'. Hij schilderde in een tijd met minder haast...

en het Zaan Museum. Na de presentatie stonden we daadwerkelijk voor het 'Gezicht op de Zaanse haven' en Willems weergave van de Nederlandse puddingfabriek Onrust en Hoorn. Een prachtig beeld van de industriële

bedrijvigheid aan de Zaan. Het werd een leuke middag en ik hoop dat de vrienden van het museum ook een beetje vrienden zijn geworden van de Westzaanse schilder.

Schenking 'Lampje'

Marcia en Jan Henken verraste de stichting met de schenking van een schilderij van Willem Jansen. Het werk is een voorbeeld van het bekende rode lampje. Het afgebeelde tafereel is opvallend mooi gedecoreerd en het schilderij heeft ook een goed formaat. Het werk is ondertussen al professioneel schoongemaakt en voor behoud is het ook verdoekt. Wederom een leuke aanvulling van de collectie!

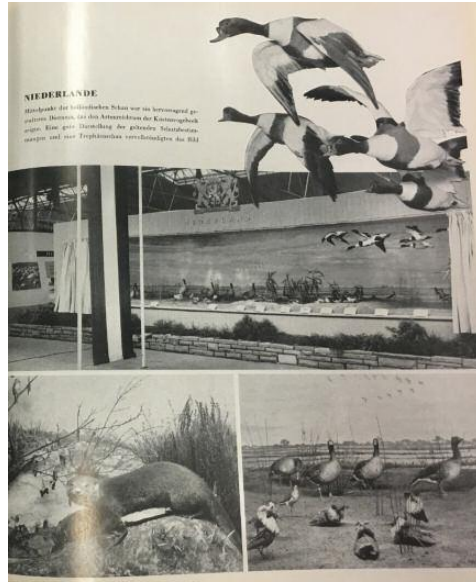
De Cacaoboterfabriek van Jan Schoemaker BV.

In het najaar van 1936 kreeg Willem Jansen de opdracht een schilderij te maken van de fabrieken aan de Kuil. Op het schilderij staat links de fabriek Het Zwarte Kalf, rechts van het midden fabriek De Halve Maan en rechts de Kalverkerk. De afmetingen van het schilderij zijn 45 bij 60 cm.

De schilder heeft het getekend vanaf de afwatering van watermolen Het Pinksternakel. Momenteel vinden we is hier het parkeerterrein van de firma Veldhuizen. Behalve de kerk is er nu niet veel meer te herkennen.

Met dank aan de heer J.Klomp.

Een toevallige ontdekking

In oktober 1954 vond in het Duitse Düsseldorf de "Internationale Ausstellung Jagd und Sportfischerei" plaats, een grootse internationale tentoonstelling over de jacht en sportvisserij. Het 14-daagse prestigieuze evenement kreeg veel mediaaandacht en ontving maar liefst 700.000 bezoekers. Vele landen waren present en probeerden elkaar met het inrichten van een stand de loef af te steken. Geschilderde decors werden aangevuld met nagebouwde landschappen, compleet met bomen en opgezette dieren, waarmee een drie-dimensionaal effect werd bereikt. Ook verscheen het boek "Jagd und Hege in aller Welt", een

lijvige uitgave van meer dan 400 bladzijden waarin op zeer gedetailleerde wijze wordt terug gekeken op de expositie. Het afgebeelde fotomateriaal is afkomstig uit dit boek.

Zo komt ook dagblad Het Vrije Volk op 16 oktober 1954 met een artikel hierover, en dit artikel brengt ons naar Willem Jansen, die de bijzondere opdracht had verkregen om het decor van de Nederlandse inbreng te schilderen. Het toont eens te meer aan dat Jansen in de jaren vijftig de welverdiende aandacht en waardering kreeg voor zijn leven en werk als kunstschilder.

Verdienstelijk
De kleurige stand geeft echter ook een algemene indruk van de Nederlandse sportvisserij. Men kan er zien hoe er hier op de snoek, de baars, de karper en „met het deegje“ wordt gevestigd en in welk landschap dat meestal gebeurt. De schilder Willem Jansen uit Westzaan heeft de achtergrond van een polderpanorama met opgezette vogels en met model van een petmolen geschilderd. Er zijn mooie foto's en enkele merkwaardige trofeeën: een snoek van 1,32 meter lang,

Enorme uitstalling op „Jacht en Sportvisserij“
Nederland komt goed voor
★ de dag in Dusseldorf ★

DE INDRUKWEKKENDE groep permanente tentoonstellingsgebouwen en musea aan de Rijnover in Düsseldorf is nauwelijks groot genoeg om alles te bergen, wat daar nu op het gebied van de jacht en de sportvisserij is bijeengebracht.

Het heeft er bovendien de schijn van, dat die internationale expositie „Jacht en Sportvisserij“ (vanmorgen officieel geopend) zichzelf herhaaldelijk tegenspreekt. Ze wil betogen dat het wild steeds minder levensruimte krijgt en binnen de te eng geworden domeinen dus steeds meer bescherming nodig heeft, maar de enorme uitstalling van zeer verschillende lachttrofeeën uit tal van landen kan juist de illusie van een onuitputtelijke wildrijkdom geven.

Molens De Kogmeeuw, De Zeemeeuw en De Oude Zwan. In de achtergrond de Kalverkerk.

Willem Jansen schildert Molens aan De Poel

Een museaal schilderij wat Willem Jansen in 1938 maakte. Wel werkend aan de hand van een afbeelding, want in de jaren dertig immers was er van het rijke molenleven in dit gebied niets meer over. In april 1972 werd het schilderij door mevrouw De Wijn-Molenaar geschonken aan de Gemeente Westzaan. Sinds haar oprichting koestert de Willem Jansen Stichting dit bijzondere panoramische olieverfschilderij als onderdeel van de kunstcollectie.

De Poel is het water aan de noordkant van De Hemmes (de naam is afgeleid van het woord "hemland" ofwel buitendijks land), een schiereiland aan de Zaan in Zaandam. Het water aan het zuiden van het terrein is De Kuil. Oorspronkelijk was het een eiland, maar door dempingen kreeg het aansluiting met de

vaste wal. Door de ideale ligging aan het open water, van belang voor de aan- en afvoer van materialen en grondstoffen, stond het in de hoogtijdagen van de windindustrie vol met molens, zoals ook op het schilderij is te zien. Hierdoor werd het indertijd ook wel het "molen-schiereiland" genoemd. Met het definitieve verval van de molenindustrie in de eerste periode van de twintigste eeuw realiseerde veembedrijf Zaans Veem hier verschillende opslagloodsen. Ook deze bedrijvigheid is inmiddels verleden tijd, tegenwoordig is De Hemmes een verlaten en braakliggend industrieterrein. Er zijn echter concrete plannen voor herontwikkeling tot een woonbestemming, waar ook weer plaats moet zijn om een aantal molens op deze plek te laten herrijzen.

De Hemmes met in de achtergrond de Kalverkerk. Op de voorgrond De Kogmeeuw, De Zaadzaaijer en De Koopman.

De schuur van molen De Kogmeeuw, het molenlijf van De Meeuw, De Zaadzaaijer en De Oude Zwan. Rechts de loodsen van Zaans Veem. In de achtergrond de Kalverkerk.

Willem Jansen, Het Dorpswees- en armenhuis in Westzaan, 1952

Uit de collectie van de Stichting

Het Dorpswees- en armenhuis in Westzaan

In 1952 maakt Willem Jansen dit imposante olieverfschilderij. Het was ook het jaar waarin Jansen zestig jaar oud werd, wat onder meer werd gevierd met druk bezochte ere-tentoonstellingen in Westzaan en Zaandam. Cultuurhistorisch en topografisch is dit een belangrijk werk. Het laat het Dorpswees- en armenhuis zien wat gebouwd is in 1717. Het stond direct achter de Grote Kerk; rechts op het schilderij is een muur hiervan nog net te zien.

Het werk is in opdracht van de Gemeente Westzaan gemaakt. Deze opdracht zal waarschijnlijk zijn verstrekt vooruitlopend op de afbraak van het pand in 1955. Het moest plaats maken voor (uitbreiding van) een verzorgingshuis (Lambert Melisz). Bij de afbraak werden de restanten van het oude weeshuis opgeslagen. In de jaren zestig verrees het pand, samengevoegd met twee andere Zaanse panden, op de Zaanse Schans in Koog aan de Zaan. Bij

Het Dorpswees- en armenhuis in Westzaan

Op 5 oktober 1959 wordt het schilderij, met nog enkele andere werken, door de Gemeente Westzaan in bruikleen gegeven aan "Huize Lambert Melisz". Eind 1973 is het werk in de collectie opgenomen van de Willem Jansen Stichting.

de herbouw van het pand bleken overigens veel van de oorspronkelijke onderdelen niet meer bruikbaar en moesten deze worden gereconstrueerd of waren afkomstig uit andere gesloopte Zaanse panden. Sinds de oplevering huist

het pand een restaurant, De Hoop op d'Swarte Walvis. De naam verwijst naar de walvisjacht, waarbij vanaf het eerste begin in de zeventiende eeuw de Zaanstreek betrokken is geweest.

In de 19e eeuw heeft het pand nog bange tijden mee gemaakt. De Zaanstreek is in de loop der tijden door allerlei rampen getroffen. Grote branden in de houtbouw, vele imponerende molenbranden en ravages die overstromingen aanrichtten. Ook de val van de kerktoren van de Grote Kerk in Westzaan was zo'n ramp. Het kerkgebouw verkeerde halverwege de negentiende eeuw in slechte staat. Al geruime tijd werd er gesproken over maatregelen die nodig zouden zijn om de toren overeind te houden. Een steen viel wel eens naar beneden en soms klonk er gekraak; ter bescherming van passanten werd een schutting geplaatst. Alle waarschuwingen echter werden genegeerd met uiteindelijk dramatische

gevolgen. In de vroege ochtend van 1 januari 1843 stortte de toren in en veroorzaakte een enorme schade. Zo bedolven de brokstukken het naastgelegen huis met acht doden tot gevolg. De lichamen konden pas weken later uit de puinhopen worden geborgen. De term "ramptoerisme" zal toen nog niet bekend zijn geweest, maar de

onheilsplek werd, ook door de landelijke aandacht voor deze gebeurtenis, door vele duizenden nieuwsgierigen bezocht.

Eén van hen is Jan Kouwer junior (*1826) geweest die bijgaande tekening maakte. Op dat moment was hij

BERIGT VAN INTEEKENING.
 Gr. BRUGMAN Psz., Boekverkooper te Westzaan, heeft heden alom verzonden: Prospectussen en Inteekeninglijsten op twee STEENDRUK PLATEN, voorstellende:
 10. De Toren, Kerk, benevens een gedeelte der belende Gebouwen te Westzaan, zoo als dit in het vorige jaar bestond.
 20. De Ruïne van dien Toren na zijn val, op den 1sten Januarij 1843. De prijs van een Stel, of twee Platen (afzonderlijke worden niet geleverd), welke 46 N. D. breed, en 35 N. D. hoog zullen zijn, is bepaald het Stel gekleurd f 3,00, het Stel ongekleurd f 2,00.
 Men kan inteekenen bij den Uitgever en bij alle Boekhandelaren in dit Rijk tot op den 28sten Februarij e. k.
 P.S. Op verzoek van H.H. Inteekeningen, zal van de geponde aanmerkingen op Pl. 1, bij hare herteekaren, een dankbaar gebruik worden gemaakt.

gemeentesecretaris van de gemeente Wormerveer. Van 1865 - 1867 was hij er burgermeester. Hij trad uit dit ambt om directeur te worden van verzekeraar Koning & Boeke in Zaandijk. Na verschillende overnames is dit nu onderdeel van ASR Verzekeringen.

Ook het nabijgelegen Wees- en Armenhuis liep door de klap flinke schade op. Eén muur stortte in en een andere raakte zwaar beschadigd.

Commercie was in die tijd ook al niet vreemd. Al op 26 januari 1843 - iets meer dan drie weken na de dodelijke ramp, de lichamen waren mogelijk nog niet eens uit de puinhopen geborgen - verschenen er advertenties in de dagbladen van "Gt Brugman, Boekverkooper te Westzaan", waar een set van twee steendrukplaten wordt aangeboden. Al dan niet ingekleurd met een afbeelding van voor- en na de ramp. Tegenwoordig zijn deze gravures overigens zeldzaam en zeer gezocht.

Willem Jansen

en de Hille albums

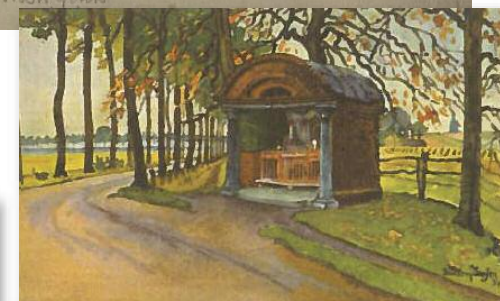
Willem Jansen had niet altijd de luxe om zich volledig op de vrije kunst te richten. Er moest immers brood op de plank zijn en het gezin met vier kinderen moest worden onderhouden. Werken in opdracht was hiervoor noodzakelijk. Soms was dit met tegenzin, en wanneer het enigszins kon volgde de schilder alleen zijn eigen inspiratie. Dit werken in opdracht had verschillende vormen. De schilderijen met de bekende rode lampjes zijn hier een voorbeeld van. Er was duidelijk vraag naar, en Jansen heeft ze vanaf begin jaren twintig bij Kunstenaarsvereniging St Lucas in Amsterdam tot wel eind jaren vijftig gemaakt. Vreemd is dit niet, want ook nu nog worden deze werkjes gewaardeerd. Andere voorbeelden zijn de Zaanse fabriekspanden die hij heeft vast gelegd; ook duidelijk werken welke hem in opdracht werden gegund. Opdrachten welke het kunstenaarshart van Jansen zeker niet sneller deden kloppen was het illustratiewerk, zoals hij onder meer deed voor de bekende Hille albums. In de periode 1930 - 1938 werden door

Koek- en beschuitfabriek Hille in Zaandam de Zwerftochtalbuns uit gegeven. Aan drie van de zes albums werkte Willem Jansen mee. Het album over de provincie Limburg verscheen in 1936; Jansen nam een aantal illustraties voor zijn rekening.

Bijgaande tekening laat zien hoe Jansen hierbij te werk ging. Op locatie werd deze gedetailleerde potloodtekening van een "Zeer oude kapel nabij Vlodrop" gemaakt, met verschillende aantekeningen voor de te gebruiken kleuren. Een dergelijke tekening werd later dan in aquarel uitgewerkt. Op blz. 39 van het album is het plakplaatje (als "Oude bidkapel bij Vlodrop") van de uitgewerkte aquarel terug te vinden.

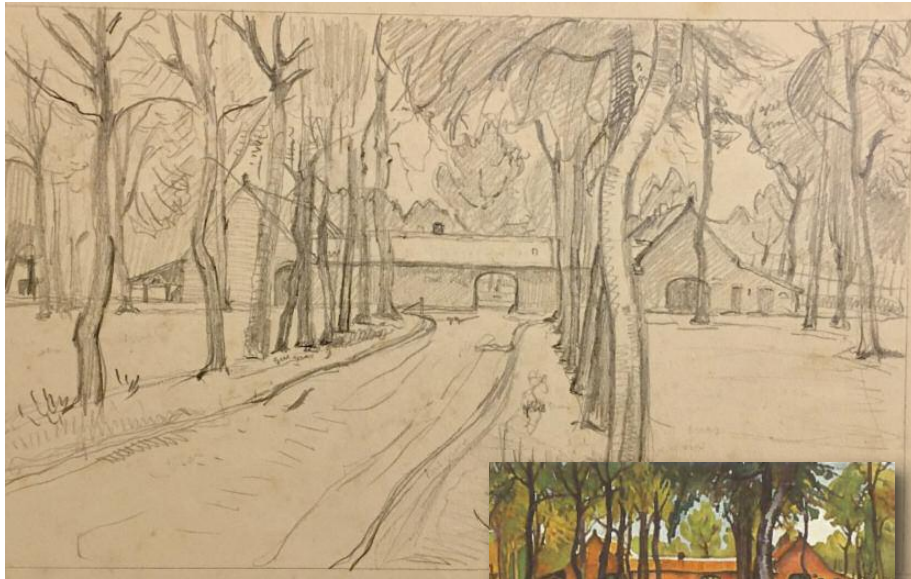

Zeer oude kapel nabij Vlodrop.

Deze kapel stond, al vanaf de 19e eeuw, aan de rand van Vlodrop in Limburg. Het bouwwerk werd in de Tweede Wereldoorlog verwoest. Direct na de oorlog werd een nieuwe kapel gebouwd. Deze raakte door vandalisme in verval en werd besloten om een nieuwe kapel te bouwen, en deze keer iets kleiner maar in de vorm van de eerdere 19e-eeuwse kapel, zoals ook Willem Jansen deze vastlegde.

De oude boerderij "De Triest" bij St. Odiliënberg.

Langs de Roer.

De Helpoort met Pater Vinktoentje te Maastricht.

De Maas bij Maastricht. (Op de achtergrond St. Pietersberg).

Tijdens De Zaanse KunstSalon kon de stichting deze 5 tekeningen verwerven, waarvan de aquarellen uiteindelijk ook in het Limburg-boek van Hille zijn afgebeeld.

Op 22 oktober 1915 trouwde Willem Jansen met Johanna Elisabeth ("Anny") Kerkhoff. Het gezin Jansen, met uiteindelijk 4 zonen, heeft nogal wat omzwervingen achter de rug, en werd er in de Amsterdamse- en Zaanse regio nogal wat keren verhuisd. Financiële redenen hebben hieraan ten grondslag gelegen. Eerst vanaf april 1942 werd in Westzaan aan de JJ Allanstraat 382 een

woonplek gevonden die ze niet meer zouden verlaten. In oktober 1937 verhuisde het gezin naar Elst, bij Rhenen (Utrecht) en betrok daar een leegstaande pastorie van de Nederlands Hervormde kerk, aan de Rijkstraatweg 26. De merkwaardige keuze voor deze woonplaats is echter niet toevallig.

Links is huisnummer 26

Rijkstraatweg, Elst 2017. Aan beide zijden van de kerk stonden identieke pastorieën. Nummer 26 is gesloopt en hier verrees, meer inderdaad gelegen, een moderner woonhuis.

Chris Jansen, Pastorie te Elst.

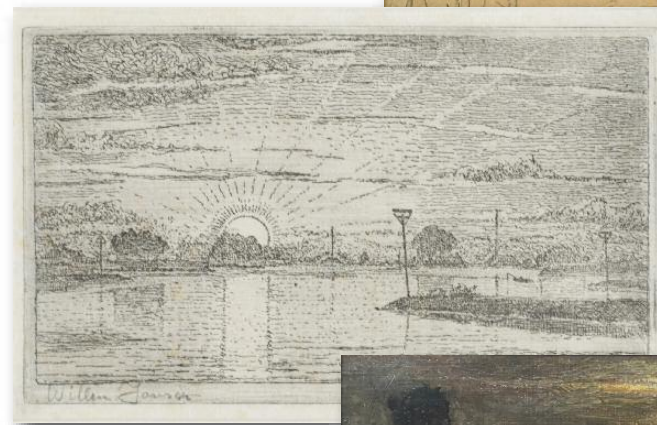
Chris Jansen, Dorpskerkje, Elst.

Eerder woonde bevriend kunstschilder Cornelis Koning (samen hadden ze in 1922 een belangrijke expositie in Amsterdam) hier en Jansen heeft zijn vriend daar enkele keren bezocht en heeft daarbij in de schitterende omgeving ook werk gemaakt. De schoonheid van de natuur met zijn wolkenluchten was voor Jansen altijd al een onuitputtelijke bron van inspiratie voor zijn werk, en dit romantische beeld zal het gezin Jansen

naar de ongerepte omgeving van Elst hebben getrokken, met ook nog eens rivier de Nederrijn min of meer in de achtertuin. Ook de moeder van Jansen verhuisde mee, waar ze in december 1938 overleed. Zoon Wim verloor in de crisisjaren zijn baan en trok met zijn vrouw ook in bij zijn ouders in Elst. De nieuwe omgeving bracht Jansen echter ook buiten zijn vertrouwde regio; de streek ook waar hij als kunstschilder een

Chris Jansen, Elst (U), Langs de Rijn, Elst, 22 aug 1939

Willem Jansen, Langs de Rijn

Chris Jansen, Rijn, Elst, 1945

Chris Jansen, Langs de Rijn, Elst, 1937

bekendheid genoot en dus zijn klanten kon interesseren voor zijn werk.

Het gezin leefde in Elst erg op zichzelf en had weinig contact met andere dorpsgenoten. Jansen slaagde er nauwelijks in om daar zijn werken aan de man te brengen en het leven viel daar bijzonder tegen. Het was een tijd van armoede en vrij snel werd er terugverlangd naar de Zaanstreek. Meerdere keren werd er ook een

beroep gedaan op financiële ondersteuning van goede kennissen en klanten in de Zaanstreek. Zo ook bij de familie ('Gerie en Gijs') Van de Weetering uit Zaandam. Zij kochten regelmatig werk van Jansen en ook ontwierp Jansen begin jaren dertig de meubelen en interieurinrichting voor hun woonkamer. Hun brief van 18 maart 1938 laat duidelijk zien hoe ze zijn begaan met de ellendige situatie van de Jansens in het verre Elst.

Willem Jansen, Elst, Gezien uit de Pastorie, De Opslag 1939

Willem Jansen, Langs de Rijn, Elst, 1939

Chris Jansen, Langs de Rijn, Elst

Willem Jansen, Langs de Rijn, Elst, 1939

Zaandam 18 Maart '38

Lieve Him en Anny,

Hat rikken jullie ellendig in de rogen. Grijs kan op het oogenblik niets doen. Slecht van de zaak re- en afloop betalen wat ook niet meeralt.

Ik heb echter nog een klein spaarbankboekje, waarvan ik alrijke heb gedacht. Dat is over een rieke dag "en stuur jullie

daar nu 10.- van, die ik hier insluit.

Misschien kun jullie daar wat achterstallige boodschappen van betalen.

Met beste wenschen voor jullie allen en m.g.

Gerie en Gijs

Chris Jansen, Amsterdam, Singel, 1940

In 1939 werd de mobilisatie afgekondigd en werd ook de pastorie gevorderd om soldaten in te kwartieren; het gezin Jansen diende te vertrekken. Het ligt voor de hand dat deze soldaten in mei 1940 bij Rhenen zijn in gezet bij de Slag om de Grebbeberg, waar een korte maar zware strijd is gevoerd.

Het gezin keert terug naar een vertrouwde omgeving en wordt op 14 november 1939 ingeschreven op Singel 66hs te Amsterdam. In mei 1940 werden ze ruw opgeschrikt door het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog. Op 11 mei 1940 vond er een aanval plaats van

gevechtsvliegtuigen om Schiphol te bombarderen. Eén van de Duitse bommenwerpers werd boven Sloterdijk door luchtafweergeschut getroffen. Het toestel vloog door, maar moest de ballast van twee bommen boven Amsterdam laten vallen. Eén daarvan ketste via de brug in het water van de Blauwburgwal, de ander belandde op een rij huizen. Veertien panden werden die dag compleet verwoest en er vielen tientallen doden. De chaos was enorm. En dit op een steenworpafstand van Singel 66hs waar de Jansens woonden. De ruiten van hun woning gingen aan diggelen en in allerijl werd door hen

De ravage na de bominslagen

dekking gezocht. De jaren in Elst, de terugkeer naar Amsterdam en uitbreken van de Tweede Wereldoorlog moeten zeer zware jaren voor het kunstenaarsgezin zijn geweest. In april 1942 werd er terug verhuisd naar de vertrouwde Zaanstreek, naar het landelijke en rustige Westzaan.

De ravage na de bominslagen

Westzaan, Middel

Het Laantje

Op een dag in 1945 streek Chris Jansen met zijn schilderspullen neer bij toen een van de meest idyllische plekjes die Westzaan rijk was: het zogenoemde 'Laantje' in de Middel. Een oase van rust. Het resultaat is een schitterend olieverfwerk op paneel, met de kenmerkende losse en wat nerveuze penseelvoering, die voor het werk van Chris zo kenmerkend was. En verleden tijd inderdaad, want deze plek is vandaag de dag niet meer terug te vinden. Nu ligt er een dijklichaam waarop de snelweg A8, de Coentunnelweg, is aangelegd. Niet alleen het 'Laantje' moest wijken voor deze aanleg; het wegenplan heeft flinke gevolgen gehad voor het landschap

in de Zaanstreek. Noodzakelijk was deze nieuwe wegverbinding tussen de Zaanstreek en Amsterdam echter wel. De enorme verkeertoename in de jaren vijftig kon met het toenmalige wegennet en vooral ook de pontverbindingen om het Noordzeekanaal over te steken niet meer worden opgevangen. Ook toen was er al sprake van verkeersinfarcten. De Coentunnel onder het Noordzeekanaal door werd in 1966 geopend. De aansluitende Coentunnelweg werd in fasen opgeleverd. Het laatste gedeelte van Zandijk-West tot de Nauernasche Vaart bij Westzaan, dus dwars door de Middel, werd uiteindelijk in december 1974 opgeleverd.

Chris Jansen, Westzaan, Middel, 1945

Westzaan, Middel

Aanleg Coentunnelweg, jaren 70

Eind jaren dertig verbleef het gezin Jansen enkele jaren in Elst, Utrecht. Het waren moeilijke en zware tijden, zoals ook elders in dit Bulletin wordt beschreven. Deze moeilijke periode heeft Chris er niet van weerhouden om in zijn werk een sterke ontwikkeling door te maken. Zo liet hij zich onder meer inspireren door rivier de Nederrijn, die min of meer langs hun achtertuin liep. Menig maal heeft hij dit beeld in diverse technieken vastgelegd. Ook de tabaksschuren die zo kenmerkend waren voor deze streek waren verschillende keren onderwerp voor zijn werk. In deze periode was het dorp nog steeds min of meer ingepakt tussen tabakspantages en overal waren de rode pannendaken van tabaksschuren in het glooiende landschap

te zien. Ook andere schilders hebben zich hierdoor wel laten inspireren. Voor de Tweede Wereldoorlog stonden er nog bijna 100 tabaksschuren, en het bood de dorpsbewoners de mogelijkheid een boterham te verdienen.

De cultuur van tabaksteelt in ons land gaat honderden jaren terug naar het begin van de zeventiende eeuw, waar het voor het eerst in de omgeving van Veere in Zeeland werd gezien. Gezien de handelscontacten van de Zeeuwse kooplieden in die tijd met onder meer het Amazone gebied is dit niet onlogisch. Vrij snel echter vond deze activiteit ook zijn weg naar de zandgronden, zoals ook in de regio van Elst en Rhenen, aan de voet van de warme zuid-helling van de

Chris Jansen, Tabaksschuren te Elst

Utrechtse Heuvelrug. Vele jaren was in Elst bijvoorbeeld de Plantage Willem III te vinden. Vanaf het begin van de twintigste eeuw nam de concurrentie van de teelt in warmere streken toe en raakte de Nederlandse tabaksteelt langzamerhand in de verdrukking en verdween uiteindelijk geheel.

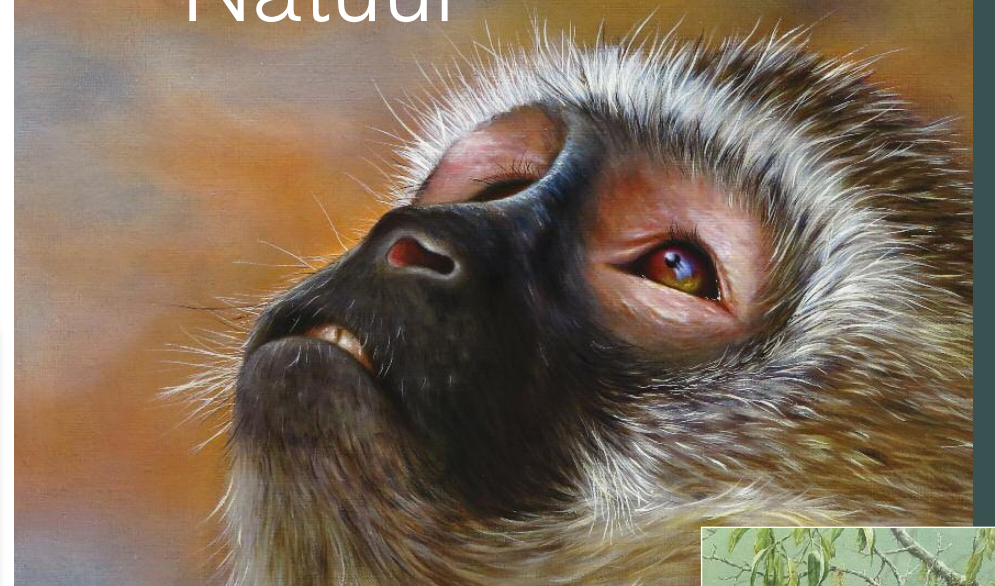
De Zaanse KunstSalon

Van 8 april - 27 mei organiseerde de stichting bij Galerie Staphorsius in Westzaan voor de tweede keer de verkoopexpositie De Zaanse KunstSalon. De inbreng van Zaanse kunst overtrof duidelijk de verwachting en dit resulteerde in een boeiende verkooptentoonstelling met werk in kleine tot wat grotere prijzen. Maar liefst bijna 150 werken in verschillende prijsklassen vonden een nieuwe liefhebber. Begin mei is met koffie en appeltaart ook nog stil gestaan bij het 125ste geboortjaar van Willem Jansen. Belangrijkste doel van de expositie was om geld bijeen te brengen voor de plannen die de stichting in 2018 heeft met het uitgeven van een biografie over Chris Jansen. De druk bezochte en geslaagde expositie brengt deze ambitie weer een stapje dichterbij.

Ook is de expositie bezocht door een aantal klassen van de Westzaanse lagere scholen.

Natuurlijk Natuur

Kunstgalerie en lijstenmakerij Staphorsius is al 50 jaar een begrip in de Zaanstreek en ver daarbuiten. Voor het achtste jaar op rij organiseert de galerie de verkooptentoonstelling "Natuurlijk Natuur". Een expositie van beelden, tekeningen en schilderijen met het thema natuur.

7 oktober t/m 26 december • Dinsdag t/m zaterdag 9 - 17 uur

staphorsius
kunstgalerie en lijstenmakerij

- taxatie & bemiddeling
- papier- en olieverfrestauratie
- in- en verkoop van schilderijen
- inlijsten
- schoonmaken van schilderijen
- kaarten & grafiek

Open Monumentendag

Zaterdag 9 september als is het Open Monumentendag en zal ook "De Dag van Westzaan" met een zeer uitgebreid programma worden gevierd. Alle verenigingen en activiteitenlocaties van het dorp zullen hieraan deelnemen, en ook de stichting zal hieraan meedoen.

Zo worden er in de Zuidervermaning een aantal kunstwerken van Chris Jansen tentoongesteld. De Zuidervermaning is geopend op zaterdag 9 september van 10:00 tot 17:00 uur. Werk van Willem Jansen zal zijn te zien in de Grote Kerk. De kerk is geopend op zaterdag 9 september van 10:00 tot 17:00 uur en zondag 10 september van 12:00 tot 16:00 uur.

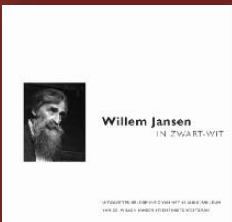
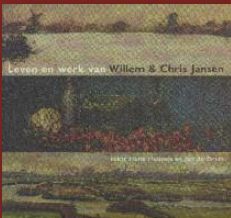

De Zuidervermaning

De Grote Kerk

DE WILLEM JANSEN STICHTING

Secretariaat en ledenadministratie:

Gré Groenveld- Keijning

J.J.Allanstraat 166, 1551 RP, Westzaan

Email: j.groenveld1@upcmail.nl

Tel.: 075 - 63 51 698

Het boek over "Leven en werk" van Willem en Chris Jansen en het boek "Willem Jansen in zwart wit", kunt u verkrijgen door overmaking van € 15,- + € 3,- verzendkosten, per stuk, op bank-rekening nr. NL52RABO 03701 51 119, Willem Jansen Stichting, Westzaan.